

Upphandlingsplan 2025-2026

Kulturnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Strategiska ställningstaganden	5
Nämndens största inköpsområden år 2023.....	6
Största inköpsområden 2023.....	6
Planerade upphandlingar 2025 – 2026	8
Systematiskt hållbarhetsarbete vid inköp	9
Utveckling av nämndens hållbarhetsarbete vid inköp	10
Uppföljning av hållbarhetskrav och övriga krav i avtal.....	11
Utvecklingsbehov inom inköps- och upphandlingsområdet.....	12

Inledning

Upphandlingsplanen utgör grunden för nämndens inköps- och upphandlingsverksamhet. Planen uppdateras årligen och beskriver aktuell inköpsstatistik, planerade upphandlingar, hur hållbarhetshänsyn säkras i nämndens inköp och upphandlingar samt eventuella produkt- eller verksamhetsområden där mer hållbara och/eller innovativa inköpslösningar efterfrågas.

Upphandlingsplanen utgör dels underlag för den egna nämnden, dels för stadens gemensamma planering av strategiskt viktiga inköpsprojekt. En sammanfogad rapport över inkomna upphandlingsplaner kommer att redovisas för kommunstyrelsen.

Strategiska ställningstaganden

Genom Inköspolicy för Malmö stad har kommunfullmäktige klargjort att ansvaret för inköpsverksamheten i Malmö stad ligger hos varje nämnd och bolag. Nämnder och bolag utgör således egna upphandlande myndigheter.

Samtliga nämnder och helägda kommunala bolag i staden omfattas av en gemensam inköspolicy och kompletterande riktlinjer. Inköspolicyn vägleder Malmö stads verksamheter att på ett affärsmässigt, strategiskt och långsiktigt sätt organisera sina inköp. Den syftar till att visa organisatorisk gränsdragning avseende ansvarsfrågan i olika delar av inköpsverksamheten och att beskriva hur staden ska agera i sin inköpsverksamhet genom tydliga inriktningsmål. De kompletterande riktlinjerna innefattar övergripande metodbeskrivningar för hur inköpsverksamheten i Malmö stad ska bedrivas.

I början av 2024 lämnades ett förslag till reviderade riktlinjer på remiss hos nämnder och bolag. Ett reviderat förslag väntas behandlas av kommunstyrelsen i slutet av 2024. Revideringarna tydliggör bland annat nämndernas ansvar i att bedriva en ändamålsenlig, effektiv och korrekt inköpsverksamhet.

Under 2024 publicerades ett nytt digitalt stadsövergripande utbildningspaket som ska öka kompetensen hos medarbetare och kunskapstester för att säkerställa att varje förvaltning genomför inköp på ett ansvarsfullt sätt. Utbildningen består av en introduktion till inköp och upphandling, beställningar i e-handelssystem, introduktion till genomförande av inköp från avtal i avtalskatalogen samt introduktion till direktupphandling. Under hösten 2024 har de medarbetare som ska hantera beställningar i e-handelssystemet genomgått en utbildning och gjort ett kunskapstest och därmed blivit licensierad beställare.

Under 2025 kommer ett upphandlings- och avtalssystem implementeras på samtliga förvaltningar, vilket förväntas samla alla avtal, både förvaltningsspecifika och kommunövergripande på en gemensam plattform. Detta kommer ge en bättre helhetsbild över befintliga avtal samt underlätta för medarbetare att hitta rätt. Det kommer även underlätta möjlighet till jämförelse, uppföljning och kontroll. I samband med det nya upphandlings- och avtalssystemet kommer det vara krav på att genomgå utbildning samt göra ett kunskapstest för att få tillgång till systemet.

Nämndens största inköpsområden år 2023

Största inköpsområden 2023

Inköpsområde	Inköp från (k.ö.) avtal (tkr)	Inköp från annat avtal (tkr)	Totalt (tkr)
74500 Konsulttjänster	4 883	28 136	33 019
122 Årets investering. Inventarier	11 603	7 715	19 318
64331 Media	6 301	5 554	11 855
74511 Program, utredningsuppdrag	584	5 840	6 424
61316 Städning	5 871	510	6 381
64600 Förbrukningsmaterial	2 162	3 173	5 335
126 Årets investering. Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av kommunen	2 927	1 223	4 150
73300 Larm o bevakning	1 679	555	2 234

74500 Konsulttjänster

Kulturförvaltningens verksamheter har behov av tjänster som till stor del inte finns upphandlade av Malmö stad, det gäller framför allt tjänster till kulturarrangemang/aktiviteter. En genomgång har nu gjorts av SKR:s bestämmelser kring vissa kontogrupper i kontoplanen och från 2025 kommer Malmö stad göra förändringar för vilka kostnader som ska konteras som konsultkostnad. Kostnader för tillfälliga köp av kulturarrangemang ska inte konteras som konsultkostnad utan på en annan kontogrupp, **övriga främmande tjänster**, som inte betecknas som konsulttjänst. Hälften av de kostnader under inköpsområdet konsulttjänster som anges under inköp från annat avtal i tabellen är inköp av tjänster till tillfälliga kulturarrangemang ute i verksamheterna. Därutöver har upphandlingar gjorts för totalt ca 10 mkr som till exempel till verksamheten på Marinpedagogiskt center och samordningsavtal med REGIS och El Sistema.

12220 Årets investering, inventarier

Malmö Museum har gjort en upphandling av teknik till Wisdome som uppgick till ca 5 mkr. Därutöver har man till det nya Rosengårdsbiblioteket upphandlat lånemaskin och skyltsystem för totalt ca 1,5 mkr.

64331 Medier

Den stora andelen av inköp utanför ramavtal avser nedladdning av e-medier, 3 mkr. Malmö, liksom andra kommuner avvaktar ett nytt ramavtal från SKR. Andra stora poster är ett av förvaltningen upphandlat mediasystem 1 mkr (IMMS) och medieplattformen Sambruk.

74511 Program, utredningsuppdrag

Inköpen utanför ramavtal avser inköp av föreställningar och arrangemang.

Precis som för kontot konsulttjänster kommer kostnader som nu redovisas under kontot för program, utredningsuppdrag från och med 2025 bokföras under en annan kontogrupp, **övriga främmande tjänster**.

Kulturarrangemang och Mötesplatser ansvarar för inköp av föreställningar till stadens förskolor och grundskolor under skoltid och under lov. Inköp av föreställningar och samarbeten med konstnärliga produktioner föregås av omvärldsbevakning, intresseanmälan av aktörer och organisationer. Urval sker efter referensgrupper inom skolförvaltningarna, besök på utbudsdagar, professionell bedömning av konstnärlig kvalitet.

Inköp av föreställningar sker även till sommarscens arrangemang. Konstnärliga produktioner som ingår i arrangemang väljs utifrån konstnärlig kvalitet, relevans utifrån arrangemangets mål och tema samt produktionstekniska förutsättningar. Dessa produktioner avser scenkonst, film, dans, musik och performance. Urval och bedömning sker av producenter och tekniska producenter med expertis på respektive område inom uppdraget för vad arrangemanget i fråga ska leverera. Avtal tecknas sedan med de olika arrangörerna/leverantörerna.

Tillvägagångssättet för inköpen av föreställningar jämför förvaltningen med en ordinarie upphandling.

61316 Städning

Städavtalet på centralmagasinet är det enda avtal utanför ramavtal men ska upphandlas när stadens nya upphandling av städtjänster är avslutad. På kontot har det också bokförts tvätt/byte av entrémattor.

64600 Förbrukningsmaterial

En del av inköpen är inköp till shoparna på Malmö Museum där inköpen styrs utifrån vilka utställningar verksamheten har på gång och vad besökarna efterfrågar.

Majoriteten av inköpen utan ramavtal/avtal är dock på lägre värde, under 10 tkr, som inte har krav på dokumentation.

12620 Årets investering. Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av kommunen

Inköpen utanför ramavtal avser del av byggentreprenad av Rosengårdsbiblioteket där förvaltningen gjort en upphandling enligt LOU.

73300 Larm och bevakning

75 % är ramavtal. Resterande 25 % är inköp från leverantörer som ursprungligen har installerat larmet.

Systematiskt hållbarhetsarbete vid inköp

Av lagstiftning och styrdokument såsom Agenda 2030, barnkonventionen och stadens miljöprogram och inköspolicy följer att staden har ett ansvar att i sin roll som inköpare beakta miljömässiga och sociala hållbarhetsaspekter i upphandlingar.

För att underlätta för medarbetare som genomför upphandlingar eller direktupphandlingar har en vägledning tagits fram av Malmö stad. Vägledningen innehåller rekommendationer för hur hållbarhet, både miljömässig och social sådan, kan främjas vid upphandling. Den innehåller också råd om hur hållbarhetskriterier kan följas upp. Att ställa hållbarhetskrav i en upphandling är första steget men det är minst lika viktigt att följa upp kraven.

Beställare i e-handelssystemet uppmuntras att göra hållbara val så som att välja miljö- och hållbarhetsmärkta produkter (exempelvis Svanen, Bra miljöval och KRAV). Dessa produkter är markerade med en grön prick vilket underlättar för beställaren. Produkter som är rekommenderade av Malmö stad är markerade med en tumme upp. Dessa produkter är extra bra ur en hållbarhetssynpunkt (exempelvis Fairtrade märkning eller produkter som har cirkulära/återvinningsbara egenskaper). I utbildningen, som beställare nu behöver genomgå för att få beställarbehörighet i e-handelssystemet lyfts bland annat hållbarhetsaspekten och hur viktigt det är att göra hållbara val.

Utveckling av nämndens hållbarhetsarbete vid inköp

Kulturförvaltningen har tecknat hyreskontrakt för två lokaler i Hyllie (Kulturfyren) i kvarteret Embassy of Sharing som är ett unikt stadsbyggnadsprojekt som byggs med höga hållbarhetsambitioner och en vision att skapa en inkluderande och nytänkande grön miljö för samarbete och kunskapsutbyte. I den första lokalen som invigdes i november 2024 och som inrymmer ett folkbibliotek är 80 % av inredningen återbruk. Förvaltningen ska även för lokalen som invigs sommaren/hösten 2025 till största del köpa in återbrukade möbler. Förvaltningen kommer att använda kompetensen man skaffat sig kring återbruk för inköp framöver till olika lokalprojekt.

Att ställa hållbarhetskrav i en upphandling har för första gången också gjorts för inköp av ett offentligt konstverk. Konstverket till Kulturfyren i Hyllie ska tillverkas med så lågt klimatavtryck som möjligt och med resurssmarta lösningar. Visionen om platsen återkommer också i tematiken för det konstnärliga gestaltungsoppdraget som är *Att dela plats*. Att lägga in hållbarhetsaspekten även för inköp av offentlig konst kommer förvaltningen att arbeta vidare med. Det kan vara att ta fram ett klimatpåverkansverktyg som beräknar klimatpåverkan för tillverkning av konstverk utifrån materialval, transporter mm.

Uppföljning av hållbarhetskrav och övriga krav i avtal

Att ställa hållbarhetskrav i upphandling är första steget, men att följa upp kraven är minst lika viktigt. Det är vid uppföljning som staden säkerställer att kraven faktiskt efterlevs och får effekt. Det är då vi motverkar osund konkurrens mellan leverantörer som uppfyller kraven och de leverantörer som endast påstår sig uppfylla kraven.

I upphandlingar ställs också andra krav som inte omfattar hållbarhet. Även dessa krav behöver följas upp under avtalstiden.

Förvaltningen ser ett behov att utveckla uppföljning av hållbarhetskrav i tecknade avtal och ska framöver ta fram en rutin/stöddokument för avtalsuppföljning.

Som tidigare nämnts i avsnittet *Systematiskt hållbarhetsarbete vid inköp* kommer förvaltningen att implementera ett stadsövergripande upphandling- och avtalssystem under 2025. Detta för att få en bättre helhetsbild över stadens avtal och underlätta för alla som gör inköp och som genomför upphandlingar. Avtalssystemet kommer även att ge bättre förutsättningar vid avtalsuppföljning, dock finns det fortfarande behov att utveckla stöddokumentationen.

Utvecklingsbehov inom inköps- och upphandlingsområdet

Malmö stad genomför årligen inköp för cirka tio miljarder kronor. Kraften i stadens inköp är påtaglig men det krävs ökad samordning för att på ett samlat sätt fokusera på de politiska ambitionerna när det gäller social och miljömässig hållbarhet och innovativa inköplösningar.

Nya inköplösningar kan bli aktuella när befintliga lösningar inte är tillräckligt effektiva, har för låg kvalitet, är för dyra eller saknas helt. Nya inköplösningar kan även vara relevanta i de fall det behövs nya angreppssätt för att till exempel säkra stadens uppfyllande av miljöprogrammet och Agenda 2030.

För att kunna analysera förvaltningens inköp, förbättra uppföljningen och ge bättre stöttning till verksamheterna efterfrågas ett inköpsanalysverktyg. Detta för att kunna analysera inköp på en fördjupad och mer detaljerad nivå.